

NEDERLAND WIL

VON Stappenplan: Ga het gesprek aan

Hieronder leggen we kort uit hoe jij het gesprek aan kunt gaan wanneer je populistische trucs om je heen hoort. Zo versterken we samen de democratie en komen we vooruit! Dit doen we in drie stappen:

1. Begin met vragen

2. Staan voor je mening

3. Maak duidelijk waarom onze democratie kostbaar is

1. Begin met vragen

Een verbindend gesprek begint met vragen. Stel je voor: je zit in een gesprek en iemand komt met een populistische truc. De neiging is vaak om meteen in de tegenaanval te gaan, met scherpe argumenten of een “ja, maar...”. Dat is het moment waarop polarisatie ontstaat; jij en de ander graven je steeds dieper in je eigen standpunt.

Om dit tegen te gaan, stel je vijf keer een verdiepende waarom-vraag op het antwoord dat iemand geeft. Zo geef je de ander de kans om hun kijk op dingen uit te leggen, zonder daar iets tegenin te brengen. Je komt tot de kern en dat geeft begrip. In plaats van te duwen of te trekken, ga je nieuwsgierig doorvragen! Bijvoorbeeld: Waarom is dat belangrijk voor je? Waarom denk je er zo over? Waarom vind je deze optie beter dan de andere?

Dit hoeft zeker niet zwaar of belerend te zijn, als je een nieuwsgierige houding aanneemt en een luchtige toon kiest. Zo wordt het gesprek geen strijd, maar een gezamenlijke zoektocht. En dat is precies wat helpt om polarisatie te voorkomen.

2. Staan voor je mening

Durf een eigen positie in te nemen en daar ook voor te gaan staan, het liefst vanuit een optimistische visie op onze samenleving.

Het is aantrekkelijk en inspirerend voor andere mensen om te luisteren naar iemand die vanuit een positieve grondhouding heeft nagedacht over een maatschappelijke kwestie. Hierbij helpt het als je primaire doel niet is om een ander te overtuigen van jouw eigen positie, maar als je vooral duidelijk probeert te maken waarom jij hier zelf van overtuigd bent.

3. Maak duidelijk waarom onze democratie kostbaar is

Om duidelijk te maken waar populistische trucs toe kunnen leiden is het belangrijk om uit te leggen waarom onze democratie belangrijk is. We geven hier een korte uitleg met concrete voorbeelden.

NEDERLAND WIL

Waarom is het nodig om de democratie te beschermen?

In een democratie heeft niemand altijd de meerderheid. Verschillende groepen moeten steeds samenwerken om besluiten te nemen. Iedereen hoort soms bij een minderheid en niemand kan het slachtoffer worden van een willekeurig beleid. In landen zonder democratie ligt de macht, ligt de macht vaak bij één persoon en een kleine groep vertrouwelingen. In zo'n situatie moet je als individu hopen dat die persoon het goed met je voor heeft. Dat gaat soms even goed, maar alleen zolang jij het met de machthebber eens bent. Want hij bepaalt de regels. En meestal zorgt onbegrensde macht er uiteindelijk voor dat mensen die macht gaan misbruiken.

Stel je voor...

- Een eigen bedrijf? In een democratie mag dat. Maar kijk naar Venezuela, daar heeft de regering alle bedrijven overgenomen. Veel mensen hebben geen werk en geen geld meer.
- Je favoriete rapper mag nu rappen wat hij wil. Maar in dictaturen worden artiesten opgesloten als hun teksten de regering niet bevallen. In Rusland ging rapper Husky de gevangenis in voor zijn liedjes.
- Nu kun je studeren wat je wilt. Maar als populistten de macht krijgen, kunnen zij gaan bepalen welke. In sommige landen mogen meisjes niet eens naar school.
- Je mag nu daten en trouwen met wie je wil. In landen zonder democratie kan de regering bepalen met wie je mag zijn en wanneer je moet trouwen.
- Nu kun je verhuizen waar je wilt. In het verleden moesten mensen in Oost-Duitsland toestemming vragen om te verhuizen. Velen werden neergeschoten toen ze probeerden te vluchten.